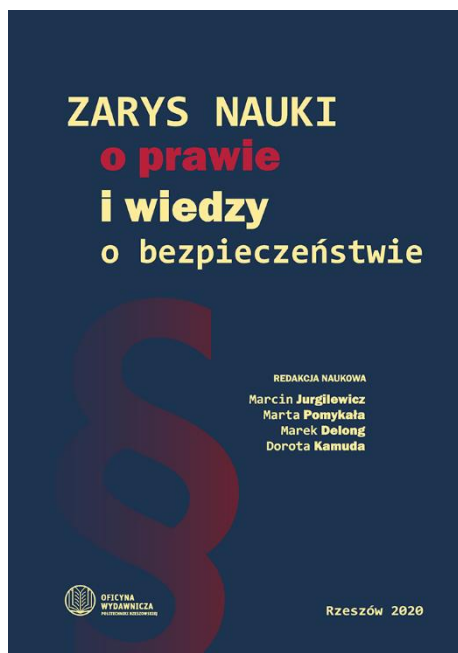

Zarys nauki o prawie i wiedzy o bezpieczeństwie

Marcin Jurgilewicz, Marta Pomykała, Marek Delong, Dorota Kamuda
(redakcja naukowa)

monografia

słowa kluczowe: *prawo, źródła prawa, odpowiedzialność prawna, bezpieczeństwo, zagrożenia bezpieczeństwa*

© Copyright by Oficyna Wydawnicza
Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 2020

ISBN 978-83-7934-378-2

295 stron

format B5

oprawa miękka

SPIS TREŚCI

WSTĘP

ROZDZIAŁ I. PODSTAWOWE POJĘCIA PRAWA (Marcin Merkwa)

1. Podstawowe znaczenie terminu „prawo”
2. Prawo a inne regulatory zachowań
3. Język prawny i język prawniczy
4. Norma prawna
5. Przepisy prawne. Rodzaje przepisów prawnych. Akt normatywny
6. Stosunek prawny

Bibliografia

ROZDZIAŁ II. PRAWO KONSTITUCYJNE (Patrik Mastowski, Marcin Merkwa)

1. Konstytucja RP oraz prawo konstytucyjne w Polsce – uwagi ogólne
2. Zasady konstytucyjne Rzeczypospolitej Polskiej
3. System źródeł prawa powszechnie obowiązującego
4. Władza ustawodawcza
5. Władza wykonawcza
6. Władza sądownicza
7. Źródła prawa Unii Europejskiej
8. Zasady prawa Unii Europejskiej

Bibliografia

ROZDZIAŁ III. PRAWO ADMINISTRACYJNE (Małgorzata Polinceusz)

1. Pojęcie administracji publicznej i prawa administracyjnego
2. Podstawowe zasady prawa administracyjnego i administracji
3. Podstawowe pojęcia teoretyczne używane do opisu działań administracji publicznej
4. Organizacja systemu organów administracji publicznej
5. Prawne formy działania administracji

Bibliografia

ROZDZIAŁ IV. POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE (Marcin Jurgilewicz)

1. Przedmiot postępowania administracyjnego
2. Zasady ogólne procedury administracyjnej
3. Organy w procedurze administracyjnej
4. Wyłączenie pracownika w procedurze administracyjnej

5. Strona w postępowaniu administracyjnym
 6. Załatwianie spraw administracyjnych
 7. Terminy w postępowaniu administracyjnym
 8. Przebieg postępowania administracyjnego
 9. Decyzja administracyjna a postanowienie
 10. Mediacja w postępowaniu administracyjnym
- Bibliografia

ROZDZIAŁ V. PRAWO KARNE (Bolesław Kurzępa, Bogusław Olewiński)

1. Prawo karne materialne i jego usytuowanie w Konstytucji RP
 2. Zasady odpowiedzialności karnej
 3. Formy popełnienia przestępstwa
 4. Wyłączenie odpowiedzialności karnej
 5. Kary
 6. Środki karne i zasady ich wymierzania
 7. Powrót do przestępstwa
 8. Środki związane z poddaniem sprawcy próbie
 9. Środki zabezpieczające
 10. Przedawnienie karalności i zatarcie skazania
 11. Odpowiedzialność za przestępstwa popełnione za granicą
 12. Stosunek do ustaw szczególnych
 13. Przestępstwa skarbowe
- Bibliografia

ROZDZIAŁ VI. POSTĘPOWANIE KARNE (Andrzej Kiełtyka, Elżbieta Kosior)

1. Pojęcie prawa karnego procesowego i postępowania karnego
 2. Cele, przedmiot i zasady procesu karnego
 3. Uczestnicy postępowania
 4. Czynności procesowe i dowody – podstawowe pojęcia
 5. Środki przymusu – ogólna charakterystyka
 6. Etapy postępowania karnego
 7. Prawomocność orzeczenia i nadzwyczajne środki zaskarżenia
 8. Postępowania szczególne – zagadnienia ogólne
 9. ENA – europejski nakaz aresztowania i ekstradycja
- Bibliografia

ROZDZIAŁ VII. PRAWO CYWILNE (Dagmara Florek-Klęsk, Elżbieta Kurzępa, Oktawia Jurgilewicz)

1. Część ogólna
 2. Prawo rzeczowe
 3. Zobowiązania
 4. Prawo spadkowe
- Bibliografia

ROZDZIAŁ VIII. PRAWO GOSPODARCZE (Dorota Kamuda, Katarzyna Purc-Kurowicka)

1. Pojęcie, zasady i źródła prawa gospodarczego
 2. Działalność gospodarcza
 3. Pojęcie i rodzaje przedsiębiorców
 4. Rejestry przedsiębiorców – CEIDG i KRS
 5. Prokura
 6. Spółka cywilna
 7. Spółka jawna
 8. Spółka partnerska
 9. Spółka komandytowa
 10. Spółka komandytowo-akcyjna
 11. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
 12. Spółka akcyjna
- Bibliografia

ROZDZIAŁ IX. PRAWO WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ (Marta Pomykała, Ewa Pondel)

1. Pojęcie i znaczenie własności intelektualnej
 2. Ochrona dóbr niematerialnych w prawie autorskim
 3. Ochrona dóbr niematerialnych w prawie własności przemysłowej
- Bibliografia

ROZDZIAŁ X. ZNACZENIE I RODZAJE BEZPIECZEŃSTWA (Marcin Jurgilewicz, Monika Koszarska, Dariusz Król, Waldemar Krztoń, Marlena Lorek, Izabela Oleksiewicz, Jolanta Puacz-Olszewska)

1. Znaczenie pojęcia „bezpieczeństwo”
2. Bezpieczeństwo wewnętrzne
3. Bezpieczeństwo narodowe
4. Bezpieczeństwo międzynarodowe
5. Bezpieczeństwo prawne
6. Bezpieczeństwo jednostki
7. Bezpieczeństwo społeczne
8. Bezpieczeństwo kulturowe
9. Bezpieczeństwo polityczne
10. Bezpieczeństwo gospodarcze
11. Bezpieczeństwo ekonomiczne

Bibliografia

NOTKI O AUTORACH

Streszczenie

Summary

Streszczenie

Prawo jest jedną z najważniejszych form organizowania relacji społecznych, zarówno na poziomie całego państwa, jak i poszczególnych organizacji, które są fundamentalnymi elementami życia społecznego. Służy utrwalaniu istniejącego porządku i porządku, eliminowaniu zachowań zagrażających wartościom podlegającym szczególnej ochronie, wspieraniu różnych wartości o znaczącym znaczeniu społecznym, koordynowaniu działań i współpracy członków społeczeństwa.

Bezpieczeństwo jest jedną z najcenniejszych wartości w życiu każdej osoby. Tradycyjnie jest rozumiane jako stan bez niebezpieczeństwa lub przynajmniej stan, w którym niebezpieczeństwo oscyluje wokół minimalnego poziomu. W takim stanie podmiot nie jest poddawany presji ze strony środowiska, co oznacza, że nie odczuwa on żadnych zagrożeń ważnych dla jego istnienia i przetrwania. W dzisiejszym zglobalizowanym społeczeństwie, w dobie Internetu, bezpieczeństwo należy postrzegać w szerszym kontekście. Pojawiają się nowe i coraz poważniejsze zagrożenia, takie jak kryzysy gospodarcze, niestabilność polityczna, terroryzm, zagrożenia w cyberprzestrzeni, kryzysy klimatyczne i środowiskowe, zagrożenia epidemiczne i inne. Dzisiejsze bezpieczeństwo powinno zatem dotyczyć wszystkich dziedzin życia społecznego.

Związek między prawem a bezpieczeństwem jest oczywisty. Bezpieczeństwo w dużej mierze zależy od stanowienia prawa i egzekwowania prawa. Z kolei prawo jest właściwie przestrzegane i egzekwowane w społeczeństwie, które czuje się bezpiecznie. Cały system prawny jest podporządkowany zapewnieniu bezpieczeństwa we wszystkich jego możliwych wymiarach: bezpieczeństwa politycznego, bezpieczeństwa publicznego, bezpieczeństwa indywidualnego, bezpieczeństwa wewnętrznego, bezpieczeństwa zewnętrznego, zabezpieczenia społecznego, bezpieczeństwa ekonomicznego, bezpieczeństwa energetycznego, bezpieczeństwa informacji lub bezpieczeństwa cybernetycznego.

Autorzy opracowania starali się przybliżyć Czytelnikom problem wpływu prawa na różne dziedziny życia społecznego. Przede wszystkim wyjaśniono elementarne pojęcia nauki o prawie. Omówiono regulacje należące do grupy prawa publicznego. W ramach charakterystyki regulacji prawa karnego wskazano zasady odpowiedzialności karnej oraz wyłączenia tej odpowiedzialności, wyjaśniono pojęcie przestępstwa oraz pojęcie winy, scharakteryzowano kary, środki karne oraz zasady ich wymierzania, przedstawiono także zasady i przebieg postępowania karnego. Znaczną uwagę poświęcono również regulacjom prawa prywatnego. W ramach regulacji prawa cywilnego omówiono podstawowe instytucje prawa cywilnego, jak status osobowy, mienie, czynności prawne, wady oświadczenia woli, przedawnienie, zaprezentowano także katalog i charakterystykę praw rzeczowych, najważniejsze instytucje prawa zobowiązań oraz założenia prawa spadkowego. W ramach regulacji prawa gospodarczego omówiono pojęcie i status przedsiębiorcy, wyjaśniono znaczenie działalności gospodarczej, wskazano formy prowadzenia działalności gospodarczej. Osobne rozważania dotyczyły, zyskujących coraz większego znaczenia we współczesnym świecie, regulacji prawa autorskiego i prawa patentowego. Ostatnia część niniejszej publikacji ma natomiast na celu wyjaśnienie znaczenia i rodzajów bezpieczeństwa, jako wartości kształtującej jakość życia społecznego. Dokonano tutaj niezbędnych wyjaśnień terminologicznych, dokonano podziału na kluczowe obszary bezpieczeństwa, posługując się licznymi przykładami sprecyzowano ich istotę.